

in gesprek
met elkaar

DUBBELINTERVIEW

Marleen
& Juvat

“ Verandering in de jeugdzorg heeft tijd, aandacht en pioniers nodig.

Ambassadeur Juvat Westendorp ontmoet jeugdzorgwerker Marleen van Kooten. Ze praten openhartig over de kracht van een veilige plek, het belang van blijven in plaats van doorplaatsen, en waarom écht contact maken met een kind het verschil maakt. Een gesprek over hoe het anders kan in de jeugdzorg – en waarom dat voor hen allebei zo belangrijk is.

Op een prachtige plek in het groen ontvangt ambassadeur van Het Vergeten Kind, Juvat Westendorp, jeugdzorgwerker Marleen van Kooten. Zijn waardering voor hulpverleners in de jeugdzorg is direct voelbaar. “Mag ik je een hug geven?” vraagt hij. “Natuurlijk!” lacht Marleen. Ze nemen plaats op een picknickbank in de zon, tussen de madeliefjes.

Juvat is benieuwd: “Wat doe jij precies in de jeugdzorg?” “Al 28 jaar werk ik met kinderen,” vertelt Marleen opgewekt. “En sinds vier jaar werk ik in de kleinschalige woonvorm Graaf Jan. Parlan, de organisatie waar we bij horen, gooide een paar jaar geleden het roer om. Kinderen met complexe problematiek die niet meer thuis kunnen wonen, kregen bij ons een vaste plek. Het oude systeem, met grote groepen en kinderen die telkens worden doorgeplaatst, is funest voor hun ontwikkeling. Wij doen het anders. Bij ons wonen vier kinderen — en ze mogen blijven. Wat er ook gebeurt, hoe ingewikkeld het gedrag soms ook is.”

Onder het gedrag kijken

Juvat knikt. Kinderen niet steeds weer doorplaatsen — dat is precies waar hij zich ook voor inzet als ambassadeur van Het Vergeten Kind. “Maar er zijn ook momenten waarop het moeilijk wordt, zo moeilijk dat een kind in het gewone systeem wél wordt doorgeplaatst,” zegt hij. “Hoe gaan jullie daarmee om?”

Marleen herkent die momenten direct. “De kinderen die wij opvangen, hebben vaak diepe trauma’s en ernstige hechtingsproblemen. Het zijn kinderen die voorheen mogelijk in gesloten instellingen zouden belanden. Dus ja, we maken ook heftige situaties mee. Maar omdat we met twee begeleiders op vier kinderen werken, is er ruimte om te zien wat er écht speelt. En juist omdat de kinderen zoveel hebben meegemaakt, weet ik dat ze eigenlijk nooit iets expres doen. Als een kind me uitscheldt of een blikje naar m’n hoofd gooit, zit daar altijd iets onder. Het is aan ons om te begrijpen waar dat vandaan komt en de situatie zo te veranderen dat het kind weer tot rust kan komen. Want kinderen willen mij niet uitschelden; ze willen zich veilig voelen.”

Tien jaar ambassadeur

Juvat wil graag doorvragen, maar Marleen is ook benieuwd naar hem. “Waarom zet jij je eigenlijk in voor Het Vergeten Kind?” vraagt ze. “Je hebt het volgens mij ook hartstikke druk.” “Klopt, ik ben druk, maar ambassadeur zijn hoort echt bij mij. Tien jaar geleden werd ik gevraagd als gastambassadeur voor een evenement van Het Vergeten Kind. Ik dacht: leuk, ik ga. Maar dat het zó leuk werd, wist ik niet. Het was een dag vol spelletjes, fijne gesprekken en veel lachen. Om zes uur zei iemand: ‘Je bent klaar hè, je mag naar huis.’ En ik dacht alleen maar: ik wil helemaal niet naar huis! De volgende dag vroegen ze of ik ambassadeur wilde worden. Ik hoefde er geen seconde over na te denken.”

“ Bij ons wonen vier kinderen en ze mogen blijven. Wat er ook gebeurt.

- Marleen

“ We moeten samen de wereld een beetje mooier maken.

- Juvat

Een eend komt naar de picknicktafel gewaggeld. Hij loopt rondjes om de tafel. Af en toe kijkt hij onderzoekend omhoog. Juvat en Marleen moeten erom lachen. “En weet je,” zegt Juvat, “ik ben van nature een sfeermaker. Iemand die er graag voor zorgt dat anderen zich goed voelen. Dat zat er altijd al in, maar na de scheiding van mijn ouders ben ik die rol nog meer gaan pakken. Ik probeer het altijd gezellig te maken – en daar voel ik me goed bij. We moeten samen de wereld een beetje mooier maken.”

Kans op een normaal leven

“De wereld een beetje beter maken,” herhaalt Marleen. “Dat is precies wat we proberen met Graaf Jan. Deze vier kinderen, die anders mogelijk in de gesloten jeugdzorg zouden belanden, wonen nu zo normaal mogelijk. In een gewoon rijtjeshuis, met een tuin, een winkelcentrum om de hoek, wat vishengels in de kast, af en toe een pizza op de bank – en een paar volwassenen die echt naar hen omkijken. Dit is misschien wel hun enige kans op een normaal leven. Door hen nu goed te begeleiden, zorgen we ervoor dat ze straks kunnen gaan functioneren in de wereld en dat ze later iets gaan doen wat ze leuk vinden.”

Marleen van Kooten

Leeftijd 50 jaar

Werk voor de kinderen ben ik ‘Marleen’, maar officieel ben ik een pedagogisch medewerker

Dol op zeehonden

Het mooiste aan het werk met de kinderen is

“De uitdaging om deze kinderen zo gewoon mogelijk te laten opgroeien.”

In de telefoon als ‘thuis’

De eend heeft inmiddels gezelschap gekregen van een soortgenoot. Samen kijken ze naar twee mensen met dezelfde missie. “Zoals het bij jullie is, zo zou het op elke opvangplek voor kinderen moeten zijn,” zegt Juvat. “Alleen nog maar plekken waar kinderen mogen blijven. Waar ze worden gezien, gesteund, en positieve aandacht krijgen.” Marleen knikt. “Daar geloof ik ook in. Maar het veranderen van het systeem kost tijd. Vijftien jaar geleden voelde ik al dat we in Nederland te veel kinderen in groepen zetten. Pas de laatste jaren begint daar iets in te verschuiven.” Juvat begrijpt dat maar al te goed. Hij heeft vele gesprekken gevoerd met beleidsmakers. “Verandering heeft tijd en aandacht nodig,” zegt hij. “En mensen zoals jij en je collega’s, die durven pionieren. Die laten zien dat het anders kan. Uiteindelijk komt die beweging wel bij de politiek terecht – en dan volgt het beleid vanzelf.”

Marleen denkt even aan haar jongeren in het rijtjeshuis. Ze glimlacht. “We denken nu groot, maar het begint inderdaad klein. Met vier kinderen die zich relatief veilig mogen voelen. Dat is waar ik het voor doe. Samen met mijn collega’s zijn we bezig hun vertrouwen te winnen. Ze durven steeds meer zichzelf te zijn. Ze voelen zich thuis. Weet je hoe we in hun telefoon staan opgeslagen? Niet als ‘Graaf Jan’, of ‘woongroep’. Nee... wij staan erin als ‘thuis.’” Een trotse lach verschijnt er op haar gezicht. Juvat kijkt haar aan, zichtbaar geraakt. “Wauw,” zegt hij zacht, “dan doen jullie het echt goed.”

Juvat Westendorp

Leeftijd 36 jaar

Werk presentator en acteur

Dol op familie

Het mooiste aan het ambassadeurschap is

“De connectie die ik elke keer weer maak met de kinderen.”